

Az aktuális növényvédelmi teendők, hírek

Zsigó György

Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi
Kamara Budapest-Fővárosi Szervezete

8 órás növényvédelmi továbbképzés

Budapest, Mogyoródi út, 2024. 11.23.

Betárolt gyümölcsök

Beteg vesszők, ágak

Fás részeken is áttelelnek:

- Lisztharmatok
 - Varasodás
 - Dió gnomónia
 - Szürkepenész
 - Tafrina fajok
 - Levéllikasztó gomba
 - Monília fajok
- . Baktériumok
 - . Birs diplokarponos
 - . Málna vesszőbet.
 - . **Atkák, rovarok**
 - . **(pl. pajzstetvek)**

Védekezés:
kén, réz, olaj !

2025.

Aktuális teendő lesz az őszi, majd a tavaszi lemosó permetezés

- Kéregtisztítás és gyümölcsmúmiák eltávolítása után
- Réztartalmú szerek
- **(Poliszulfid)kén pl. Tiosol lombtrágya** A készítmény ugyanaz, csak a poliszulfid hatóanyag tartalma lett kb. 60%-a a réginek, a növényvédő szernek. Saját számításom szerint télen 10 %-ban, tavasszal, rügypattanáskor 6-8 %, nyáron majd 2-3 %-ban újra használható.
- Olajos szerek
- **Kombinált készítmények**

dióhéjlégység avagy dióburoklégység avagy dióburok-fúrólégység avagy nyugati dióburok-fúrólégység /*Rhagoletis completa* /

Életmód

egy nemzedékes

- imágó (július elejétől szeptember közepéig) **hosszan**
- tojásrakás (július végétől szeptember közepéig)
- L1 (augusztus eleje) **felszívódó?**
- bábozódás a talajban

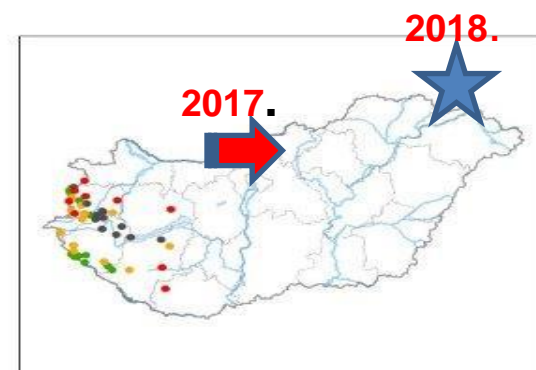
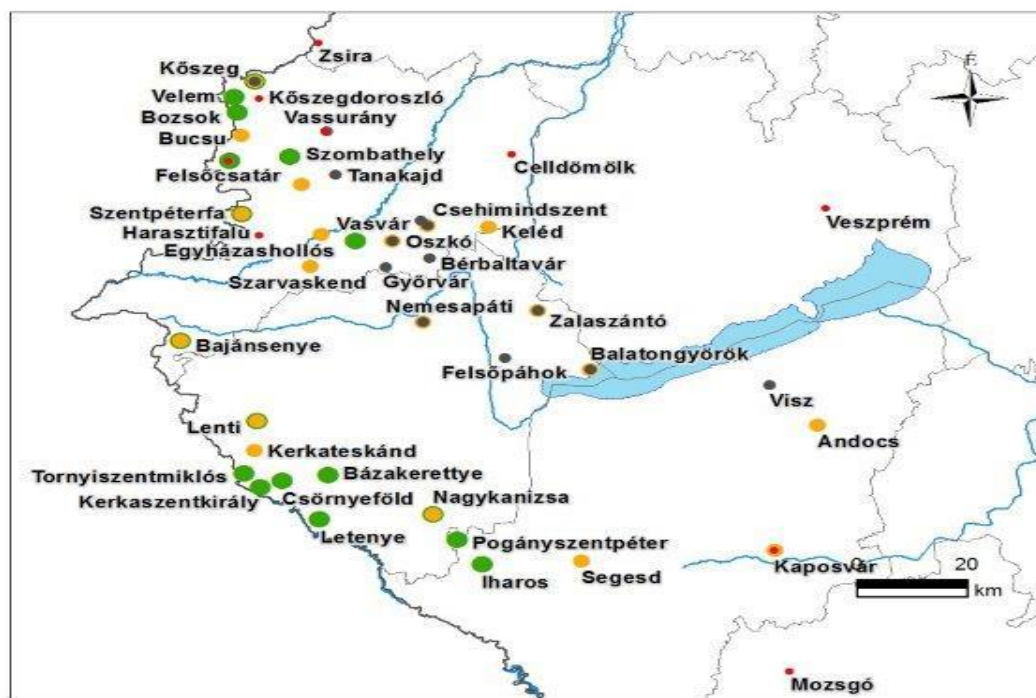
Kártétel

A fertőzött termés általában érés előtt lehullik a fáról, valamint a terméshéj gyakran elszíneződik, megpenészedik, piaci értéke csökken. A tünetek könnyen összetéveszthetők a dió baktériumos betegségével. **+aszály**

A Combi-protec (hidrolizált fehérje) 2023-ban már 0,2 decisben is kapható volt, de a Mospilan II. kategóriás lett...
de 2023-ban még tilos volt az injektálás! (2024?)

Rhagoletis completa előfordulása Magyarországon 2012. a csapdázási eredmények alapján

- 2015
- 2014
- 2013
- 2012

NÉBIH NTAI
2016. február 11.

A védekezés lehetőségei:

a lehullott szemek gyors felszedése, talajbolygatás a fa alatt, fóliatakarás, korai érésű fajták, sárgalapokból színburok a fára

- 2024-ben permetezéshez, házikerti ajánlás III. kategóriás engedéllyel

- Permetezés 10- (14) naponta (sárgalap)
- Eső után a kezelést meg kell ismételni!
- Adagolás 20 liter permetléhez:
 - 5 db „leveles” (4 g-os) Mospilan II. kategóriás
 - 0,5 liter Combi Protec
 - 20 liter permetlé kb. 70-100 kifejlett, termőkorú fa permetezéséhez elegendő
- [Sumi Agro Hungary Kft. két diája alapján](#)

Green Deal (Európai Zöld Megállapodás)

Nem megállapodás, hanem a Bizottság elképzelése **közlemény formájában** !
(2019. dec. – a tagállami vezetők tudomásul vették)

- •igazságos és virágzó társadalom
- •modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdaság, melynek növekedése nem erőforrásfüggő
- •2050-re megszűnik a nettó üvegházhatású gáz-kibocsátás
- •2030-ig 55%-os kibocsátás csökkenés
- •az EU természeti tőkéjének védelme, megőrzése és fejlesztése
- •a polgárok egészségének és jólétének védelme
- •az átállásnak méltányosnak és megvalósíthatónak kell lennie

Növényvédő szerekre vonatkozó célok

- **Farm to Fork stratégia 2030-ig**
- Növényvédő szerek felhasználásának és a kockázatok 50%-os csökkentése
- (Szerforgalmon alapuló harmonizált kockázati mutató (HRI) alapján)
- Veszélyesebb növényvédő szerek használatának 50 %-os csökkentése
- A műtrágyafelhasználás 20%-os csökkentése
- Az ökológiai gazdálkodás alá vont területek arányát 25%-ra növelni

- **TERV (VOLT) !!!**

Növényvédő szerekre vonatkozó célok

- 2024. 01. 08. Növényvédelmi Klub, Szűcs Csaba előadásából. Klubmeghívók?
- „Az Európai Parlament 2023.november22-i Strasbourgban tarott plenáris ülésén a képviselők elutasították a növényvédő szerek fenntartható használatáról szóló jogszabályjavaslatot.
- „... folytatni fogják a tárgyalásokat(2024.06.06-09EP választás) a jogszabályjavaslat kapcsán ...”

Növényvédő szerekre vonatkozó célok

Visszavonták a javaslatokat

Az Európában egyre inkább elharapódzó gazdatüntetések nyomásának engedve az Európai Bizottság törölte az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével kapcsolatos, 2040-ig elérendő célkitűzésekre vonatkozó javaslatának egyes fontos elemeit. Emellett a mezőgazdaságban használt növényvédő szerek csökkentésére irányuló uniós tervet is véglegesen félretették. A korábbi tervezetekből törölték a mezőgazdasági szennyezőanyag-kibocsátás 2015 és 2040 közötti 30%-os mérséklésére vonatkozó előírást. Ugyanerre a sorsra jutott a kevesebb hús fogyasztására és a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának megszüntetésére tett ajánlás is. Az EU éghajlatvédelmi tervezete az unió

teljes kibocsátásának 90%-os csökkentését javasolja 2040-re az 1990-es szinthez képest. Ez az ajánlás összhangban van a tudományos körökből származó tanácsokkal.

A tervezet aktualizált változata a mezőgazdaságot pozitívabb fényben tünteti fel, mint korábban, és hangsúlyozza annak az EU élelmiszer-szuverenitásában betöltött szerepét is.

A kibocsátási célok törlése mellett az Európai Bizottság véglegesen visszavonta a növényvédő szerek felhasználásának csökkentésére vonatkozó tervet is. Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke szerint azért, mert a javaslat túl nagy ellenállást vált ki. (FruitVeB)

Növényvédő szerekre vonatkozó célok

ban betöltött szerepét is.

A kibocsátási célok törlése mellett az Európai Bizottság véglegesen visszavonja a növényvédő szerek felhasználásának csökkentésére vonatkozó tervet is. Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke szerint azért, mert a javaslat túl nagy ellenállást vált ki. (FruitVeB)

Szerforgalmon alapuló harmonizált kockázati mutató (HRI)

Hatóanyag típus	Súlyozás (rossz pont)
• Kis kockázatú	1x
• Átlagos	8x
• Helyettesítésre jelölt	
• ('veszélyesebb')	16x
• Nem engedélyezett	
• (szükséghelyzeti pl. Flumite)	64x

Tiltott segédanyagok listája

- COM elkészítette a listát
- 144 segédanyag használata tilos lesz a növényvédő szereknél
- Toxikológiai okok miatt
- Határidő 2023. 03. ???
- Tőkés Gábor teljes előadása megtalálható:
- <http://zsigogyorgy.hu/novenyvedelmi-klub/>

A csökkenő növényvédő szerkínálat és a klímaváltozás kihívásai

- glifozátok

„A Bizottság a 2023/2660 Végrehajtási rendelet (2023.11.28.) szerint a glifozát hatóanyag érvényességi ideje 2033. december 15. módosult.”
Lásd a „glifozát sztori” cikket a honlapomon

- „Mospilanok” levelesben újra III. kategóriásak (meddig?)

- Topas 100 EC II. kategóriás lett 2023.11.08-tól
(115. tájékoztató)

- Valószínűleg jön a lambda-cihalotrin átsorolása is pl. Karate, Kaiso Garden, stb.

A csökkenő növényvédő szerkínálat és a klímaváltozás kihívásai

A kiskerti növénytermesztés növényvédelmi lehetőségei:

- Rezisztens, jó táperőben lévő növények és a hasznos segítők...
- Ellenálló képesség növelése, megtartása: biokondicionálók, biostimulátorok (2022. júliusi változások)
- Csapdázás, rovarháló, talajtakarás, időzített kaszálás, stb.
- Kontakt növényvédőszerekkel gyakoribb ismétlés szükséges
- Egyszerű anyagok !!!

Nagy újdonság-2017. őszétől, az „egyszerű anyagok” listája Bízunk bennük?

- Mezei zsurló, Répacukor, Kitozán-hidroklorid, Mésztej, fűzfakéreg, Háztartási ecet, Lecitinek, Gyümölcscukor, Szódabikarbóna, Diammónium-foszfát, Tejsavó, Napraforgóolaj, Hidrogén-peroxid, Csalán, Agyagos faszén, stb.
- A NÉBIH honlapról folyamatosan letölthetőek!
- 2024. őszén már 26 „szer” volt a listán. (Jön a kávé???)

Egyszerű anyagok (basic substances)

- Örökös engedély
- Nem növényvédelmi célra használják elsődlegesen
- Más jogszabályok szerint is lehet engedélyezve (pl. élelmiszerek)
- EFSA értékelés alapján hatóanyag-engedély
- Nem kell tagállami készítmény engedélyezés
- Nem írható fel a használat a címkére !
- **ÖKO: élelmiszer, vagy rajta van az öko-listán**

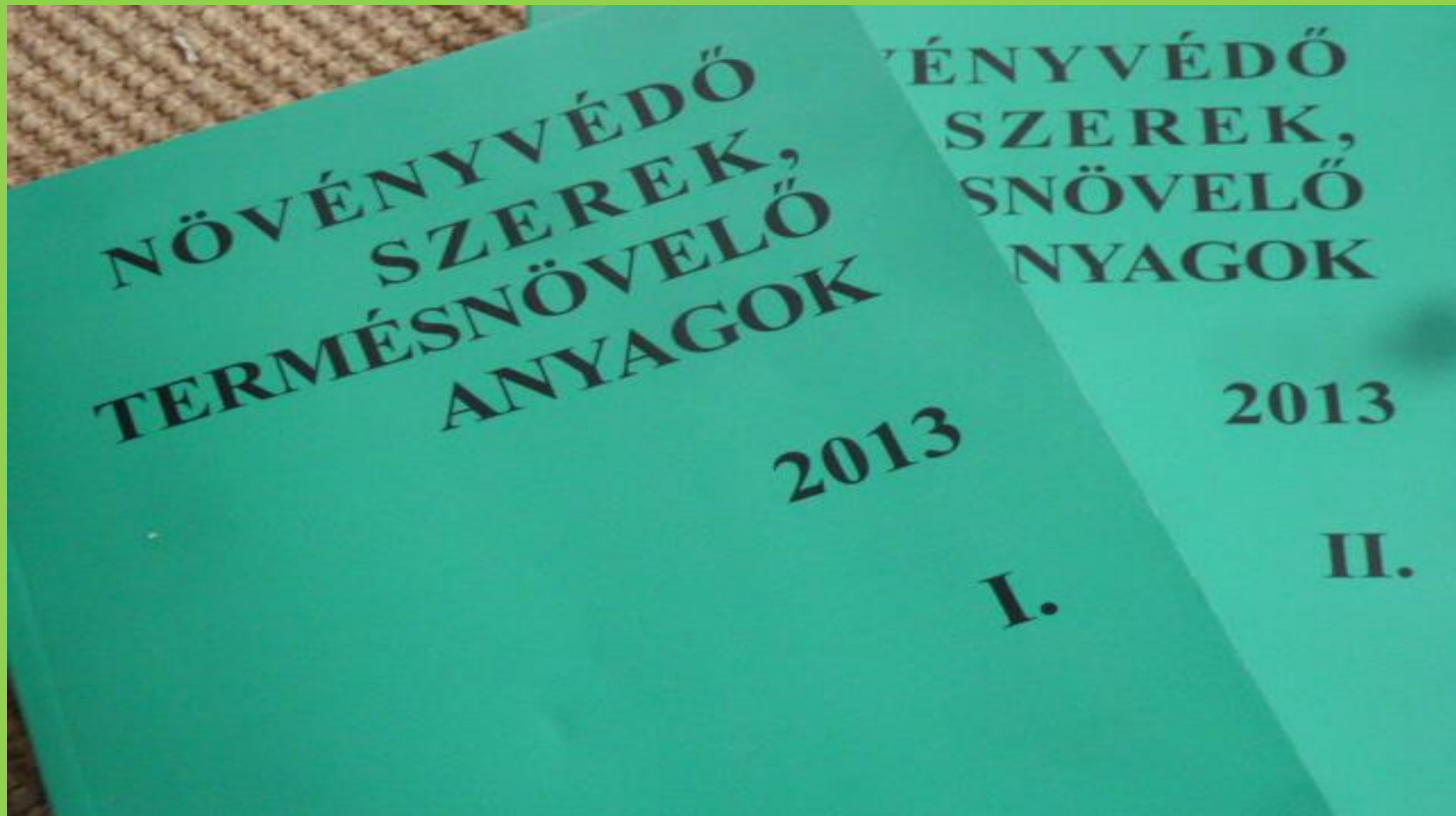

Nagy újdonság-2017. őszétől, az „egyszerű anyagok” listája Bízunk bennük? Úgy tűnik, hogy bízhatunk!

- Az **egyszerű anyagokról** már többször írtam. A fenti jogszabály-módosítás is azt sugallja, hogy egyre nagyobb jelentőségük lesz a házikerti, de a nagyüzemi termelésben is. Idézek a Nébih honlapjáról, **2024. őszi hír:**
- „A Nébih felhívja az engedélytulajdonosok figyelmét, hogy módosult a növényvédő szernek nem minősülő készítmények összetételére vonatkozó korábbi rendelkezés. Ezentúl az e körbe tartozó készítmények egyszerű anyagokat is tartalmazhatnak, azonban ehhez az engedélytulajdonos kiegészítő nyilatkozata szükséges. **E körbe tartoznak:** a növényvédő szernek nem minősülő növényvédelmi hatású termékek, a csávázási segédanyagok, a védőanyagok, a kölcsönhatás-fokozók, a segédanyagok, a hatásjavítók és a növényvédelmi célú eszközök.” Ez a lista és az egyszerű anyagok engedélyei megtalálhatóak itt:
<https://portal.nebih.gov.hu/-/kornyezettudatos-felhasznalok-reszere-novenyvedelemben-felhasznalhato-nem-engedelykoteles-termekek>
- **A 122. tájékoztatóból:**
<https://zsigogyorgy.hu/novenyvedelem/gazdaboltosoknak-es-vasarloknak/>

papíron: „szerjegyzék”

Javaslom, hogy minden pulton ott legyen, 2024-ben az I. és II. kötet külön is kapható volt az interneten: pl. „enir” szóra keresve a Nébih honlapján szűrhetünk, 2024. őszi újdonság ugyanitt: „az agrár-környezetgazdálkodásban engedélyezett szerek szűrése is...”

Jönnek...

(Újdonságok: 2023-ban a vas-pirofoszfát hatóanyagúak, III. kategóriás a Natural csigaölő és a Vitrol+GB csigaölő, 2024-ben metaldehidet tartalmaz a Xyren + HG)

Feketefejű meztelencsiga

Malaccsiga (2023. Tárnok)

További kapcsolat: a növényvédelmi felhívásokat kapják, leiratkozási lehetőséggel

Házikerti, kb. 20-24/év

Közterületi (díszfák, egynyáriak) kb. 10-12/év

Köszönöm figyelmüket!

Jó pihenést!

